

Η Α΄ΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τό ἑσπέρας τῆς Παρασκευῆς, 2ας/15^{ης} Μαρτίου 2019, ἔλαβε χώραν ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου καί τῆς Α΄ Στάσεως τῶν Χαιρετισμῶν εἰς τό Καθολικόν τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως.

Τῆς κατανυκτικῆς ἀκολουθίας ταύτης, τοῦ Κανόνος «Ἀνοίξω τό στόμα μου» καί τῶν Οἰκῶν τῆς Α΄ Στάσεως τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου «Ἄγγελος πρωτοστάτης...» ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, ἔψαλαν ἐν αὐτῇ ὁ Πρωτοψάλτης τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως κ. Κωνσταντῖνος Σπυρόπουλος καί ὁ Ἀρχιμανδρίτης Δημήτριος, συμμετεῖχαν δέ ἐν αὐτῇ ἐντόπιοι Ἱεροσολυμίται καί προσκυνηταί, παρουσία τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τό Ἱεροσόλυμα κ. Χρήστου Σοφianoπούλου, τοὺς ὁποίους προσεφώνησεν ὁ Μακαριώτατος διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

«Ἄγγελος πρωτοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τό χαῖρε· καί σύν τῇ ἀσωμάτῳ φωνῇ σωματούμενόν Σε θεωρῶν, Κύριε, ἐξίστατο καί ἴστατο κραυγάζων πρὸς αὐτήν τοιαῦτα· χαῖρε δι’ ἧς ἡ χαρά ἐκλάμπει· χαῖρε δι’ ἧς ἡ ἀρά ἐκλείπει», ἀναφωνεῖ ὁ συντάκτης τοῦ θεολογικοῦ τούτου ὕμνου, τοῦ ἀναφερομένου εἰς τόν Εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου καί Ἀειπαρθένου Μαρίας ὡς καί εἰς τό ἐν αὐτῇ τελεσθέν διὰ Πνεύματος Ἁγίου ἄρρητον μυστήριον τῆς Ἐνσαρκώσεως καί Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί καί προσκυνηταί,

Ἡ ἱερά ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου ἢ τῶν «Χαιρετισμῶν τῆς Παναγίας» ἀποτελεῖ χαρακτηριστικόν γνῶρισμα τῆς ἀγίας καί μεγάλης νηστείας τοῦ Πάσχα, δηλονότι τῆς ἐορτῆς τῆς τριημέρου ταφῆς καί τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ. Ἡ δέ ἐκ τῶν νεκρῶν Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφορᾷ κατ’ οὐσίαν εἰς τὴν ὑπὸ Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναληφθεῖσαν ἀνθρωπίνην ἡμῶν φύσιν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστὴς λέγων: «Καί ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν καί ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν Αὐτοῦ ὡς μονογενοῦς παρά Πατρός πλήρης χάριτος καί ἀληθείας» (Ἰωάν. 1,14).

Τό μέγα καί ἄρρητον μυστήριον τῆς Ἐνσαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου δέν ἀποτελεῖ φιλοσοφικὴν τινα θεωρίαν ἢ ἐπίνοιαν, ἀλλὰ συγκεκριμένην ἱστορικὴν καί ἀναμφισβήτητον πρᾶξιν, ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν ἐν τόπῳ καί χρόνῳ ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας ὡς μαρτυρεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς λέγων: «Καί εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν εἶπε· χαῖρε κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλόγημένη σύ ἐν γυναιξίν. Καί ἰδού συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καί τέξῃ υἱόν καί καλέσεις τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν» (Λουκ. 1,28-31). Εἶπε δέ Μαριάμ πρὸς τόν ἄγγελον· πῶς ἔσται· Εἶπε δέ Μαριάμ πρὸς τόν ἄγγελον· πῶς ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; Καί ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καί δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διό καί τό γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱός Θεοῦ», (Λουκ. 1,34-35).

Τό «Χαῖρε κεχαριτωμένη», τοῦ ἀγγέλου Γαβριήλ πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν ἀφορᾷ εἰς δύο τινά. Πρῶτον εἰς τό γεγονός ὅτι διὰ τῆς ἀσωμάτου ταύτης φωνῆς τοῦ Ἀγγέλου δηλονότι τῆς φωνῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἡ Παρθένος Μαριάμ κατέστη δοχεῖον τῆς θείας Χάριτος, ἡ δέ θεία Χάρις ἀπήλλαξεν αὐτὴν πάσης ἀνθρωπίνης ἀμαρτίας καὶ τοιουτοτρόπως ἐνσωματώθη ἐν αὐτῇ κατὰ τρόπον ὑποστατικόν ὁ θεὸς Λόγος, ὁ Χριστός. Δεύτερον, τό «Χαῖρε» τοῦ ἀγγέλου «ἀφορᾷ εἰς τό ὅτι ἐξέλαμψεν ἐν τῷ κόσμῳ ἡ χαρά τῆς σωτηρίας. Καί τοῦτο διότι ἐξέλιπεν ἡ ἀρά, δηλαδή ἡ κατάρρα, ἡ ὁποία ἐδέσμευε μέ τὰ δεσμά τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου τοὺς πρωτοπλάστους, τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Ἑῴαν, ὡς τοῦτο διατυπώνει ὁ Ἰωσήφ ὁ ὕμνογράφος λέγων: «Χαῖρε θεοτόκε χαρᾶς δοχεῖον, δι' ἧς τῆς Προμήτορος ἀρά λυθήσεται» καί: «Ἀδὰμ ἐπανόρθωσις, χαῖρε Παρθένε θεονυμφε, τοῦ Ἰαίδου ἡ νέκρωσις»

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός καλεῖ πάντα τὰ ἔθνη καὶ πᾶν γένος ἀνθρώπων νά τιμήσουν τὸν τόκον τῆς θεοτόκου Μαρίας, διότι αὕτη ἔτεκε τῷ κόσμῳ θησαυρόν ἀγαθῶν ἀναφαίρετον. Δι' αὐτῆς γάρ ὁ Κίστης πᾶσαν φύσιν πρὸς τό κρεῖττον μετεστοιχείωσεν διὰ μέσης τῆς ἀνθρωπότητος. Εἰ γάρ ὁ ἄνθρωπος μέσος νοῦ καὶ ὕλης ἰστάμενος σύνδεσμός ἐστὶ πάσης ὁρατῆς τε καὶ ἀοράτου κτίσεως, ἐνωθεὶς ὁ δημιουργὸς Λόγος τοῦ θεοῦ τῆς φύσεως τῶν ἀνθρώπων δι' αὐτῆς ἀπάσῃ τῇ κτίσει ἡνῶται».

Μέ ἄλλα λόγια, χάρις εἰς τὴν θεοτόκον καὶ ἀειπάρθενον Μαρίαν, ὁ Κτίστης, δηλαδή ὁ θεὸς Πατήρ καὶ Δημιουργὸς τοῦ κόσμου, μετεστοιχείωσεν πρὸς τό καλύτερον ὅλην τὴν φύσιν διὰ μέσου τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν προσέλαβεν ἐκ τῶν ἀγνῶν αἱμάτων τῆς Παναγίας. Ἄν δηλαδή ὁ ἄνθρωπος πού στέκεται ἐν μέσῳ τοῦ νοῦ καὶ τῆς ὕλης ἀποτελεῖ σύνδεσμον ὅλης τῆς ὁρατῆς καὶ ἀοράτου κτίσεως, τότε ὁ Λόγος τοῦ θεοῦ, ἀφ' οὗ ἐνώθηκε μέ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, μέσῳ αὐτῆς ἔχει ἐνωθεῖ μέ ὅλην τὴν κτίσιν.

Ἰδοὺ λοιπόν διὰ τί ἡ θεοτόκος ἀειπάρθενος Μαρία ἀναγνωρίζεται ὡς τό πλέον δεδοξασμένον δημιούργημα τοῦ θεοῦ τόσον ἐπὶ τῆς γῆς ὅσον καὶ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς. Καὶ ἰδοὺ διὰ τί ἡ ὑπερευλογημένη θεοτόκος θεωρεῖται «Τιμιωτέρα τῶν ἀγγελικῶν ταγμάτων τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέρα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεείμ».

Ὁ δοξολογικὸς καὶ ταυτοχρόνως ἱκετήριος τοῦτος ὕμνος τῆς Παναγίας ἔχει ὀρισθῇ ὑπὸ τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, νά ψάλληται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης νηστείας τοῦ Πάσχα, διότι ἡ Παναγία θεοτόκος εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν μεσίτρια πρὸς τὸν θεόν.

Μέ ἄλλα λόγια, ἡ Παναγία εἶναι αὕτη, ἡ ὁποία μεσιτεύει ὑπὲρ πάντων ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐπικαλουμένων αὐτήν. Τοῦτο δέ ὀφείλεται εἰς τό γεγονός ὅτι ἡ θεοτόκος κατέστη μέτοχος καὶ κοινωνὸς τῆς θείας δόξης τοῦ Υἱοῦ καὶ θεοῦ αὐτῆς Κυρίου δέ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ τοῦ ἀνεξιχνιάστου μυστηρίου τῆς θείας Οἰκονομίας, δηλονότι τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ θεοῦ Λόγου. «Ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα τοῦ θεοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ» (Ρωμ. 11,33), λέγει ὁ Ἀποστολὸς Παῦλος.

Ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ, τό ἄπειρον αὐτοῦ ἔλεος καὶ ἡ ἄφατος Αὐτοῦ φιλανθρωπία μᾶς καλεῖ διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου Παύλου, ἰδιαιτέρως κατὰ τό στάδιον τῆς ἀγίας Τεσσαρακοστῆς, «εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ καὶ Πατρός καὶ τοῦ

Χριστοῦ ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι». (Κολ. 2, 2-3). Οἱ δὲ ἀπόκρυφοι θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ δέν εἶναι ἄλλοι ἀπὸ τό ἄκτιστον φῶς τῆς ἀληθείας τοῦ Θεοῦ, «Ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Α΄ Τιμ. 2-4) κατὰ τόν σοφόν Παῦλον.

Δεηθῶμεν καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, ἵνα διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς Ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀείπαρθένου Μαρίας ἀξιωθῶμεν νὰ διέλθωμεν τό στάδιον τῆς ἀγίας νηστείας ἐν μετανοίᾳ καὶ καταντήσωμεν εἰς τὴν λαμπροφόρον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ Ἀνάστασιν, ἀκούσαντες εἰς τοὺς λόγους τοῦ ὑμνωδοῦ τῆς Ἐκκλησίας λέγοντος: «Ἐλύληθεν ἡ Νηστεία, ἡ μήτηρ τῆς σωφροσύνης, ἡ κατήγορος τῆς ἀμαρτίας καὶ συνήγορος τῆς μετανοίας, ἡ πολιτεία τῶν Ἀγγέλων καὶ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων· οἱ πιστοὶ ἀνακράξωμεν· ὁ Θεός ἐλέησον ἡμᾶς», Ἀμήν.

Ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς